

מקור בכיר משיב לרפי איתן

הוא גייס את פולארד למרות שזה נדחה על-ידי גורם ישראלי אחר

פולארד נחשף על-ידי המחשב של המודיעין האמריקאי. הקשר הסיני נוצר רק לשם כיסוי

היתה הוראה: אסור לגייס מרגלים יהודיים בארצם!

"רפי אנשי!"

המילים "אני אחראי אבל אנייני אשם" שאמר רפי איתן בראיון עם דפנה ברק בהעונם הזה (19.8.87) גרמו לחלה וועם. הוא מעז לומר שהוא לא אשם? הוא מציג את עצמו כרבי מרגלים? הרי הוא עשה את האשמה הגדולה ביותר מאז העסקיביש במצי" רייס? אמר לי מקור המקורב ביותר לשרותייהמודיעין, שאיני חופשית לזהות.

"רפי איתן הוא חובבן בעל-אמביציה, שנתקל בג'ונתן פולארד ורצה לעשות ממנו הון פוליטי, מבלי לברוק עד כמה הרב עולול להיקל לישראל ולחסייה עם ארצות-הברית."

דחו את פולארד

פרשת פולארד ויעוזה את האי מון שהיה לארצות-הברית בישרי אל. אחרי שנים רבות של אינטימיות בין שתי הארצות, היתה בגידתה של מדינת-ישראל בעיניה ממש כמו בגידתה של אשת-נעורים. כעת רגן עדיין מגן עליכם, אבל הכו עד שהוא ילך, ואז נראה לכם מה אנחנו חושבים על ההתנהגות שלכם? אומרים אנשי צמרת אמריקאיים בעיקבות פרשת פולארד.

פולארד וזאת סיפורו של המקור, המנוע מלחשוף את עצמו ואת תפקידו, על פרשת-פולארד ועל אחריותו של רפי איתן לפרשה.

ראשיתה היתה זו טעות פטאלית לגייס את פולארד, יהודי אמריקאי שעבד במודיעין של חיל-הים האמריקאי, לעבוד למען ישראל. פולארד התעקש משהו-מה, ביוזמו פנה כמה פעמים, באמצעות מתווכים, לשגריר רות-ישראל בוושינגטון והציע את ש רותיו, אבל שם לא נענו לו. דחו אותו. **יש הנחיה בשרותייהמודיעין עין שלא לגייס יהודים בארץ מולדתם. זהו לקח שהסיקה יש במשנת ה-50.**

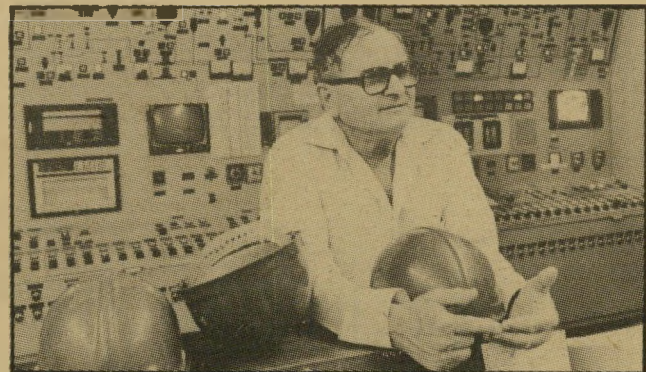
גיוסם של יהודים בארץ מוצאם עלול לסכן אותם ולהפילם למאסר ממושך. כמו כן עלול הרב לדחות מישראל שיכבה שלמה של אינטלקט טואלים יהודיים בני אותו גיל, שיחשי ש אפילו להיראות בחברת ישראלי, אחרי פאשלה כזאת.

פולארד, שהיה קצת שוויצה, המשיך להתעניין כיצד להתגייס לשרותייהמודיעין של ישראל, כאחד הימים ערך ברוקר יהודי

ארוחת-ערב חגיגית בניו-יורק, כדי לגייס כספים לבונדס. לאותה מסיבה הוזמן גם אביאם סלע, הברוקר, שהוא ידיד של פולארד, התרשם מאוד מסלע. הוא קיים איתו שיחה ארוכה, ובסוף הציע לו קשר עם פולארד. סלע פנה ללישכת הלק"ם בניו יורק, ושאל את רפי איתן מה לעשות. כאשר שמע איתן איזה מידע יכול להגיע דרך פולארד, הוא התלהב מאוד.

לרפי איתן יש חלום ישן להיות

פולארד טבעת יקרה, ולקחת את בני הוגג לטיול בפאריס. מהרגע שנתנו לפולארד כסף, התחילו לדרוש ממנו יותר ויותר. הוא התבקש להביא חומר על ארצות-מסוימות ונושאים מסויימים. לכן החל פולארד לבקש בעבודה יותר ויותר תיקים לעיון. **בגלל כמות התיקים שהזמין, התחילו האמריקאים לחשוך בפולארד. הביקורת על המחליקה שבה עבד פולארד נעשת**

רפי איתן ב"בימקלים" כמו שהיו נובנים חרונולות בפל"ח

ראשיהמוסד. כאשר שמע על פולארד, קיווה כי בעזרתו יצליח להביא חומר מודיעיני מעניין וחשוב, שיעלה את קרנו וכך יעקוף את ראשיהמוסד. המניע שלו לגייסו של פולארד היה מניע אישי-אמביציוני בלבד.

באמצעות המחשב

סלע, שהוא איש חיל-האוויר, ושי אינו מתמצא כלל בענייני-ריגול, נפגש עם פולארד וראה איזה חומר מעולה הוא יכול להביא. סלע התרשם מאוד, אבל גם נבהל. כדי לקבל גיבוי למעשיו, פנה למפקד חיל-האוויר דאז, וביקש ממנו אישור לפגישותיו עם פולארד. מפקד חיל-האוויר נתן לו אישור כזה, אבל גם מפקד חיל-האוויר נבהל קצת מחריגה כזאת מסמכותו, והוא עצמו פנה לרמטכ"ל, משה לוי, וביקש ממנו אישור. לוי נתן את האישור המבוקש.

זהו הסיבה לכך שארצות-הברית אינה מוכנה לתת למפקד חיל-האוויר לשעבר וגם למשה לוי להיכנס לגבולותיה.

בין סלע ופולארד היו כ-12 פגישות. סלע התלהב מהתפקיד החדש והמתק שלו, והתחיל לפעול כמו גיבורי סרטי-הריגול. הוא הציע לשלם כסף לפולארד, כדי לקשור אותו עוד יותר לישראל. הוא גם הציע לתת לאן

בארצות-הברית כדי ליצור את הכיסוי הדרוש לעת הצורך.

(מכאן שאין אמת בסיפור שהופץ בארץ, כאילו עלה האף-בי-איי על עיקבות הוגג פולארד בגלל הקשר על הסינים).

כאשר התפוצצה הפרשה ופולארד נעצר, ברחו הישראלים ארצה. אבל הם המשיכו להתנהג כחובבנים. **סלע טילפן מישראל כדי להזהיר אנשים שונים בארץ צות-הברית. הוא עשה זאת בטלפון רגיל, שצותת על-ידי האמריקאים. הם הקליטו את כל השיחות הללו, שהן חומר מפליל ומשכנע.**

פולארד נשאר נאמן לישראל גם אחרי שנעצר. הוא סירב לשתף פעולה עם האמריקאים ולמסור להם את שמות מפעיליו ופרטים אחרים.

פולארד נשבר רק אחרי שמישלחה אמריקאית, בראי שותנו של אייב סופר, קיבלה מישראל את החומר המרשיע. אז הציגו לפולארד את העתקי המברקים ששלחו, ופרטים אחרים, ויאמרו לו: "עבדת עבור ישראל? הנה, הם מכרו אותך?" רק אז נשבר פולארד והתחיל לשתף פעולה עם חוקריו.

רפי איתן נהג בכל העניין כחובבן מתחיל. הוא גייס מרגל כמו שהיו גונבים תרנוולות בפלמ"ח.

חושדים שיש עוד

שה להעריך את הנוק שנגרם לישראל בעיקבות פרשת פולארד.

יש, כמובן, נזק מודיעיני, יש גם פגיעה קשה באמון, עבודת-התקרבות של 30 שנה בין ישראל לארצות-הברית ירדה לטימיון בגלל פרשת פולארד.

החומר שהביא פולארד הוא אומנם חשוב, אפשר היה להסתדר בלעדיו. ויש גם נזק כלכלי חמור. באותו הזמן שבו התפוצצה פרשת-פולארד, היה הקונגרס האמריקאי אמור לרונ בהפחתת-דריכת של הלוואות שלקחה ישראל. כאשר עמד להביא את הדבר לדיון, אחרי פרשת פולארד, אף סנטור אחד לא היה מוכן לתמוך בכך, והעניין לא נידון עד היום. ישראל הפסידה מכך בלבד סכום של כ-400 מיליארד. **הם חושדים שיש לישראל מרגלים נוספים במודיעין האמריקאי.**

איתן פעל באמריקה בלי להבין כלל את הנתיים שם, ואת ררכי העבודה. זו היתה טעות, למנות אותו לתפקיד ראש-הלק"ם באמריקה. ואת טעות של מנתח בגין ואריק שרון. מובן שאין להפחית באחריותם של שימעון פרס, יצחק שמיר וראשיהמוסד, שקיבלו את החומר של פולארד, ושלא בדקו כיצד הגיע ומהו הסיכון בגיוס חומר כזה.

אבל איתן היה חכם. כאשר התפוצצה הפרשה, הוא רץ לשמיר, לפרס ולרביץ ואמר להם שהוא לוקח על עצמו את הכל. בכך הוא פטר אותם מאחריות, והם שמחו לשלוח אותו לחברת-הכימיקלים. העונש שאיתן קיבל הוא כמו עונשו של הרג שחיבטיו אותו.

עד כאן דבריו של המקור, שאמר שהוא רוצה "לאזן קצת את הדברים שאמר ורמו איתן בראיון בהעונם הזה".

איילנה אלון

כולם רצו לחסלו

(המשך מעמוד 6)

דור, במישחקי-הרבי שבין קבוצתיה מערך וקבוצת-הליכוד. במצב הקיים כמדינה, שום עניין חשוב אינו יכול להימלט מגורל זה.

הליכוד לחץ על אברהם שריר, שי שינה את עמדתו והצטרף לתומכיה-ה"ב.א. המערך לחץ על שושנה ארכלי-אלמולינו, הרואה את עצמה כנציגת ההסתדרות בממשלה, ועל כן תמכה בכ"ב.א. מכיוון שרי היה בהימנעותו, הסתפק פרס בכך.

ניסים נשאר איתן. לא הופעל עליו לחץ שאי-אפשר לסרב לו. כבד התקבלה ההחלטה, שכל

הליכוד הצטייד

כלוחם להמשך

פיתוח הלב"א.

למעשה איפשרו

אנשי הליכוד,

את חיסול

פרוייקט הלב"א

חברי הממשלה היו מרוצים מי כנה, בסתר-ליבם.

הליכוד הצטייר כמי שלחם כארי על הנ"ב.א. למעשה איפשר הליכוד את חיסולו. המערך הצטייר כמי שניצה. לפי כל הסימנים יש רוב גדול בציבור לחיסול הלב"א, מאז שהציבור הבין שי כל אורח צריך לשלם 4000 דולר בש" נה להמשך הפרוייקט. פרס, שנשאר קודם לכן מבודד במערך מול החיות של תומכי עמדת רביץ, נחלץ ממצב כ"ש.

כך מתפקדת כיום המערכת הפוליטית. היא מקבלת בסוף את ההחלטה הדרושה, אך רק ברכים עקלקלות. אחרי מישחקים מתוחכמים.

זוהי שיטה, הפועלת למעשה מאז ראשית ממשלת-האחדות-הלאומית.

היא פעלה כך גם בשתי ההכרעות החשובות הקודמות: קבלת התוכנית הכלכלית והנסיגה מרוב חלקי לבנון. **בשני המיקרים הבין גם הליכוד ששעליו לקבל את הדיון. אך בשני המיקרים לא היו רוב שרי-הליכוד מוכנים להצביע בעד. הם הצביעו נגד, ביודעם היטב שממילא יש רוב בטוח לקבלת ההחלטה הנדרשת.**

רוב השרים שהצביעו השבוע בעד המשך פרוייקט-הלב"א, הצביעו גם נגד התוכנית הכלכלית. היא התקבלה בכל זאת, מכיוון ששר-האוצר דאז, יצחק מודעי, שיתף פעולה עם פרס, וכך נוצר הרוב הדרוש. רוב שרי-הליכוד יכולו להרשות לעצמם להצביע נגד, כך גם בעניין הנסיגה מבני-לבנון.

הכל הבינו שאין מנוס מכך. אך מיל-חמת-הלכנון היתה התינוק של הליכוד, והצבעה בעד הנסיגה יכלה להתפרש כסטיירת-לחיי למנתח בגין ולארי אל שרון. שוב נוצרה אותה התמונה: רוב שרי-הליכוד הצביעו נגד הנסיגה, אך כמה מאנשי-הליכוד, שהצביעו בעד, דה, איפשרו את קבלת ההחלטה הרצוייה.

דמעות חני

שבוע דובר על הצבעה חוזרת. אין בכך כל רע — כל עוד יהיה הליכוד בטוח שההחלטה תישאר על כנה. הם סומכים על פרס שבמיקרה זה יעביר את העניין לקאבינט, שבו אין רוב לשינוי ההחלטה, עצה שהצבעה החוזרת בממשלה עצמה לא תשנה את הרוב שנוצר השבוע.

כך או כך — "הלב"א" מת. והכל מרוצים, למרות דמעות-התניין.

העולם הזה 2609

* או גייס אף-המודיעין של צה"ל יהודים מצריים לדרת-ריגול. שהופעלה לאחר-מכן לבצוע פיוטי-חבלה. חברה ותפסו. והפועל הישראלי ברה.